

Het is merkwaardig dat ik mij uit deze periode van vier jaar vrij weinig kan herinneren. Direct na de MAVO ben ik in 1973 begonnen met het eerste jaar van de MTS. Eigenlijk was het de 'ETS', een MTS maar dan alleen gespecialiseerd in Elektrotechniek. Die school stond in Amsterdam Oost aan de Ouderkerkerdijk en ik ging daar dan heen met metro of de bus tot aan het Amstelstation en dan was het nog zo'n tien minuten lopen. Van het schoolleven zijn mij nauwelijks bijzondere voorvallen bij gebleven en wat ik naast school deed en in de weekenden weet ik eigenlijk ook niet meer. Blijkbaar had ik toen ook nauwelijks sociale contacten en vrienden kan ik mij ook niet herinneren. Waarschijnlijk zat ik in de weekenden veel thuis. Ik haalde wel zonder al te veel moeite goede cijfers. Blijkbaar had ik tijd over, want ik volgde ook nog vrijwillig een paar extra vakken. Er was een enthousiaste elektronica-leraar die in zijn en onze vrije tijd, extra cursussen gaf. Zo heb ik bij deze meneer, hij heette A.H. De Metter, een vak gevolgd over hoogfrequent en antennetechniek. Die kennis kwam mij vele jaren later nog goed van pas. Dan gaf die zelfde leraar ook nog een hobby workshop, eenmaal in de week, tussen laat in de middag en vroeg in de avond.

Behalve elektrotechniek had ik vooral het eerste jaar ook vakken over materiaalbewerking, gereedschapsleer en werkplaatsopdrachten. Nu kon je op deze ETS op twee manieren binnenkomen, of vanaf de LTS, of vanaf de MAVO. De voornamelijk jongens die van de LTS kwamen waren al vertrouwd met werkbanken, kolomboormachines en draaibanken. Diegene die van de MAVO kwamen hadden dergelijke spullen nog nooit gezien. Er heerste dus direct al een soort generatiekloof tussen beiden groepen. De MAVO-klienten kregen extra werkplaatsuren. Vaak waren dat vier lesuren achter elkaar en om te beginnen al op de maandagmorgen. Ik weet nog heel goed dat de eerste opdracht was om een blokje staal precies rechthoekig te vijlen en dan nog exact op de juiste maat. Dat klinkt heel eenvoudig, totdat je er eenmaal aan begint. Dat rechthoekig worden en alle zijden helemaal vlak en recht was heel moeilijk met alleen een vijl. Altijd was er wel ergens een kant een beetje scheef of hol, of bol. Dat moest je dan controleren met een winkelhaak. Als je dan dacht dat je het blokje wel helemaal goed had, dan kwam de docent met zijn winkelhaak en keurde het alsnog af. Maar eenmaal er afgevijld kreeg er je nooit meer bij. Dus een paar maal ben ik overnieuw begonnen. Eigenlijk heb ik deze opdracht nooit af kunnen maken en is het me nooit gelukt om een keurig haaks blok op de juiste maat af te leveren. Iedere maandagmorgen stond ik weer op mijn blokje te vijlen en ik wist dat het ook vandaag niet ging lukken. Ik heb nog steeds een hekel aan vijlen.

Anderen waren wel verder en mochten volgende opdrachten doen en waren aan de gang met draaibanken en freesmachines. Maar ik was tot mijn vreugde niet de enige ongelukkige die nooit verder dan dat blokje staal is gekomen in dat eerste jaar.

Dan hadden we ook nog werkplaatsuren waarbij we lichtschakelingen moesten maken op houten panelen. Vergelijk het maar met het aansluiten van alle mogelijk variaties aan lichtschakelingen die je in een huisinstallatie kunt aantreffen. Of een ander onderdeel was het in elkaar solderen van schakelingen voor allerlei automatiseringen met knoppen, lampen, schakelaars en relais. Die moest je aan de hand van een opdracht dan zelf ontwerpen, bouwen, aan de docent laten zien dat het werkte en dan weer uit elkaar halen. Juist die docent had een hekel aan de MAVO-klienten en dat liet hij blijken ook. Het was verplicht dat je in die werkplaats werkkleding droeg, zoals een stofjas of een overall. Wij van de MAVO hingen die grijze stofjas als we in de pauze naar de kantine gingen altijd aan een haakje en gingen in burgerkleding naar de kantine. De voormalige LTS'ers gingen in de overall naar de kantine. Dat was die docent een doorn in het oog, ook wij moesten de stofjas aanhouden tot en met in de kantine. Je mocht trouwens ook in plaats van een stofjas ook nog een spijkerpak dragen, dat was volgens die docent gelijkwaardig. Dat was dan ook misschien

wel één van de oorzaken dat ik vanaf dat jaar ook het liefst een Levi's spijkerjack draag als het maar even mogelijk is. Later na het eerste jaar waren de verschillen tussen de voormalig LTS'ers en MAVO-klanten vervaagd en hadden we dan ook de zelfde vakken.

Klasfoto vierde jaar ETS

Het was ook hier op de ETS dat ik voor het eerst met computers in aanraking kwam. Als een van de weinige scholen hadden we een echte computer staan in een speciaal daarvoor ingericht zaaltje. Het was een afgedankt beestje van IBM en de grote kasten vulden het grootste deel van de zaal met de grote computerkast, een ponskaartenlezer, tape-units met spoelen en een printer. Ja dat werkten toen nog met ponskaarten. Je kon met dat oude IBM systeem slechts eenvoudige programma's maken in een voor nu onbegrijpelijke taal. Daar is mijn interesse voor computers begonnen. Tijdelijk heeft het er naar uitgezien dat ik ook in mijn verdere ontwikkeling en loopbaan daarmee verder zou gaan, maar dat heeft toch anders uitgepakt. Later heb ik weer alle interesse in de digitale techniek verloren en ben verder gegaan met analoge elektronica in mijn werkzame loopbaan.

Stage

Het bijzondere aan de ETS was, dat er in het derde jaar een stageperiode van 6 maanden was. Op een normale MTS-E was dat maar 3 maanden. Die langere stageperiode werd door het bedrijfsleven wel gewaardeerd en in die jaren stond het ETS-diploma hoger aangeschreven dan een MTS-E diploma. De stages werden vanuit school door een coördinator geregeld en zo kwam ik terecht bij Rijkswaterstaat in Rijswijk. Ik heb daar een leerzame periode meegemaakt die ik nog steeds kan waarderen. Deze afdeling van Rijkswaterstaat ontwierp en maakte allerlei apparaten

om de waterstand van de rivieren in Nederland in de gaten te houden, hetzij door registratie ter plaatse of het doorgeven van de informatie naar andere instanties. Daar heb ik in die zes maanden een paar plaatsen van het proces leren kennen. Ik begon op een afdeling waar men zelf allerlei elektronische apparaten bouwde aan de hand van tekeningen van eigen ingenieurs. Na enkele weken hier wat klusjes gedaan te hebben, kwam ik op de tekenkamer en daar heb ik ook het langst gezeten. In de laatste maanden zat ik op de ontwerpafdeling waarbij ik paar eenvoudige dingen mocht ontwerpen en bouwen.

Als ik daarop terug kijk, dan vielen mij direct de cultuurverschillen tussen die afdelingen op. Op de eerste afdeling, waar dingen volgens tekening gebouwd werden door een groepje van zo'n zes mensen, had men de meest nonchalante houding. Men bouwde wat op de aangeleverde tekening stond en als het vijf uur was, dan was het dus vijf uur en hield je er mee op. Morgen weer een dag. Waar ze wel veel belang aan hechtte, was dat alles er netjes uit zag, dus alle draadjes keurig recht en strak gebogen en soldeerverbinding moesten er goed uit zien. Of alles uiteindelijk goed werkt, dat was de zorg van de ingenieur. Op de tekenkamer heerste een andere stemming. Deels maakte men daar ook de mechanische ontwerpen van kasten, behuizingen en frontplaten. De meeste printplaten werden daar ook ontworpen aan de hand van de schema's van de elektrisch ontwerpafdeling. Hier voelde ik dat er veel meer betrokkenheid en verantwoording bestond voor het werk dat men afleverde en ging men na vijf uur door als het nodig was. Maar toch was er regelmatig tijd voor een grapje, gezelligheid en gezamenlijk koffiedrinken. Hier stond de radio altijd aan. Op de ontwerpafdeling heerste weer een andere stemming, hier heerste de stilte. Mijn begeleider hier was een strenge man, van wie ik alles eerst goed moest kunnen onderbouwen. Gedurende die zes maanden had ik contacten met alle drie de genoemde afdelingen en ik had de indruk dat ik in deze omgeving wel kon functioneren.

Het was in Rijswijk, dus ik moest iedere dag met de trein reizen, een lange dagelijkse rit. Eerst 's morgens vanuit huis in Amsterdam Noord naar de halte van buslijn 39. Die bus maakte dan met de veerpont de oversteek over het IJ. Dan met de trein naar Den Haag Centraal en die treinreis van zo'n drie kwartier was dan het rustpunt van de dag. In Den Haag pakte ik dan een bus die mij naar het industrieterrein bracht waar Rijkswaterstaat gevestigd was.

Mijn ouders vonden dat allemaal prima, het leverde mij ook nog een stagevergoeding op, de eerste inkomsten die ik ooit verdienden kwamen dus van Rijkswaterstaat. Ik moest mijn moeder alleen beloven dat ik niet te veel kroketten uit de automaten op de stations zou eten. Bij mijn moeder speelde de sluimerende rivaliteit tussen Amsterdam en Den Haag weer op. Ze vond dat ik als Amsterdammer daar in Den Haag goed voor de dag moest komen, dus zorgde ze dat ik echt elke dag wat anders droeg. Voorheen nam ze het met het verzorgen van het wasgoed niet zo nauw en liep ik vaak twee weken in dezelfde kleren, totdat mijn moeder het nodig vond om wat te gaan wassen. Na die 6 maanden verviel ze met de huishouding helaas weer in de oude gewoonte terug. Vroeger was het in het ouderlijk huis zo, dat ik geen kast had met schone kleding. Er was alleen een hele berg vuil wasgoed van vele weken. In het weekend pakte ze dan uit die stapel iets min of meer willekeurigs en waste dat dan, meestal op de hand. Dan kon ik maandag op de morgen wat schoons aantrekken. Maar daar begon ze dan meestal te laat mee, zodat er vaak op zondagavond wat kleren voor mij hingen te drogen op een stoel voor de kachel. En dan maar hopen dat het maandag 's morgens droog was. Aan deze paniekprocedures heb ik mij altijd zo geërgerd, dat zo gauw ik zelfstandig ging wonen er voor gezorgd heb dat er altijd een goed gevulde kast met schone kleren beschikbaar was en zo min mogelijk vuil goed in de wasmand.

Keuring

In 1977 heb ik met goed gevolg het ETS-diploma behaald en ben ik er verder soepel doorheen gerold. Wat ik in het laatste jaar wel aanzag komen was een boven het hoofd hangende oproep voor militaire dienst. Er waren geen mogelijkheden om daar onderuit te komen, ik was enigst kind, dus kon mij niet op broederdienst beroepen. Mij geboortjaar was niet uitgeloot en dan was de enige ontsnapping om gewetensbezwaar aan te melden. Dat laatste vond ik wat flauw, ik was helemaal niet principieel tegen de dienstplicht en stond er open en onbevangen tegenover. Omdat het op de ETS/MTS zo makkelijk ging wilde ik nog wel verder studeren, gewoon om te kijken hoe ver ik kon komen. Mijn idee was hoe betere diploma's je had, des te beter je later zou verdienen. Dat is uitgekomen en geldt nog steeds. Na het inwinnen van informatie bleek dat het verstandig was om voor de militaire dienst alvast een 'gunstige opkomstdatum' aan te vragen. Die aanvraag werd zonder problemen goedgekeurd en ik werd ingedeeld bij lichting 77-04. Dat betekent opkomst per 1 juli 1977 en met de toenmalige dienstplicht van 14 maanden zou ik dan 31 augustus 1978 kunnen afzwaaien, precies op tijd om aan een vervolgende opleiding te beginnen.

Die keuring voor de dienstplicht kan ik mij nog wel enigszins herinneren. Op zekere dag moest ik voor die keuring verschijnen in de kazerne die in Amsterdam Oost gesitueerd is, in de buurt waar ik ook de eerste zes levensjaren heb doorgebracht. De dag begon met keuringen op medisch gebied, zoals de ogentest, bloedtest en dergelijke. Ik weet nog wel dat ik op dag van de keuring precies 80 kilo woog, dat was toen behoorlijk veel, vergeleken met mijn lengte. De meeste mensen worden dikker als ze ouder worden, bij mij is dat niet het geval. Nu weeg ik net geen 60 kilo en dat verschil is ontstaan door meer bewegen en meer sporten vanaf de periode van de dienstplicht. Maar toen in 1976 woog ik nog 80 kilo. Aan het eind van de dag moesten we een test doen op de vaardigheid voor het opnemen van Morse-signalen. Het was luisteren naar piepjes, daar punten en strepen in herkennen en dan omzetten naar letters. Ik vraag me af of die sport heden ten dage nog beoefend wordt in het leger. Maar toen was het een test om te zien of je geschikt was voor bepaalde afdelingen van de verbindingdienst. De test was net begonnen en ik werd als enige uit de zaal weggeroepen. In afwachting van wat er aan de hand was, werd ik naar een kamertje geleid met een bed. Ik moest daar rustig op gaan liggen en mij geheel ontspannen. Het bleek dat men de bloeddruk nogmaals wilde meten. Door de spanning van de dag was mijn bloeddruk dermate hoog gebleken dat men zich zorgen maakte. Een nieuwe meting gaf een beter resultaat. Het gevolg was dat ik niet meer naar de Morse test terug hoefde. Die hoge bloeddruk heeft waarschijnlijk geholpen om te zorgen dat ik later bij een redelijk prettig onderdeel van de verbindingdienst terecht zou komen en nooit iets met Morse te maken zou krijgen. Vroeger kon ik soms zeer gespannen en nerveus zijn als ik in een onbekende situatie terecht kom. Later heb ik dat weten te beheersen en heb daar nu veel minder last van.

Huisdieren

Het zal ook in deze tijd geweest zijn dat we thuis veel huisdieren hadden. Eigenlijk hebben we vanaf mijn jeugd wel dieren thuis gehad. Het eerste hondje wat ik leerde kennen, was Pukkie, het hondje van mijn Oma. Later wilde ik zelf ook een hond en het zal zo in de tijd van de lagere school zijn geweest dat ik een hond mocht uitzoeken. We gingen naar een dierenwinkel en ik koos voor een nog heel jonge zwarte poedel, een puppy nog. De naam van het hondje werd Moortje, waarschijnlijk vanwege de kleur. Ik beloofde uiteraard helemaal alleen voor het jonge hondje te zorgen, maar mijn ouders moesten nog veel helpen. Ergens daarvoor heb ik ook nog een hamster gehad die ik in een glazen aquarium bak hield die in een hoekje in de woonkamer stond. Veel

langer dan een jaar heeft dat beestje niet geleefd. Dan herinner ik mij dat ik ook nog een parkiet heb gehad. Het was een blauwe parkiet, ook in een dierenwinkel zelf uitgezocht, ik noemde hem Karel. Mijn hoop was dat die parkiet ooit praten leerde, ik had gehoord dat parkieten dat een beetje kunnen, hoewel niet zo goed als papegaaien. Maar mijn Karel heeft nooit een woord gezegd, het bleef bij wat kwetteren. Die Karel is niet oud geworden, na een paar jaar kreeg het vogeltje een vreemde bult op zijn lichaam. Samen met mijn vader ben ik met het vogeltje in een doosje en met de bus naar een dierenarts gegaan. Die zag al vrij snel dat er niets aan te doen was en heeft Karel een spuitje gegeven. Na een dag heb ik Kareltje begraven in het park in een bosje. De poedel Moortje is een jaar of tien oud geworden, de hond kreeg steeds vaker last van rare aanvallen waarbij als zij lag te slapen in de maand, opeens wakker werd, grommend opsprong en in het dichtstbijzijnde been begon te bijten. Of dat de reden is, of wellicht is Moortje gewoon ziek geworden, dat weet ik niet meer, maar Moortje is uiteindelijk begraven op een dierenbegraafplaats.

Snel daarna kwam er een andere hond in huis. Ik was toen al wat ouder en had zelf niet meer echt de vraag naar een hond. De nieuwe hond is waarschijnlijk door mijn moeder uitgekozen. Het werd een bruine poedel, ook als puppy gekocht. We noemden haar Donna. Deze hond is zeker vijftien jaar geworden en meegegaan tot in mijn studententijd. Van deze hond heb ik nog talloze foto's en mijn vader die in zijn vrije tijd aan kunstschilderen deed, heeft daar minsten enkele doeken aan deze hond besteed. In mijn woonkamer hangt nu nog steeds een portret van Donna, geschilderd door mijn vader met de forse afmetingen van één bij anderhalve meter.

Het was in de tijd dat ik op de HTS zat, dat mijn moeder nog een hond wou. Het werd een kleine Yorkshire terriër, ook weer jong gekocht. De naam van dit beestje werd door mijn moeder uitgezocht en het werd Betsie. Dit beestje heb ik ook zien opgroeien en beide honden, de poedel en de kleine terriër konden met elkaar overweg. Betsie leerde ook van de poedel Donna en voornamelijk het blaffen, voor Betsie was het eigenlijk keffen. Dat had tot gevolg dat als er aan de deur gebeld werd dat beide honden om het hardst blaften. Nu kregen we weinig bezoek, dus als we een keer bezoek kregen, waren de honden er niet aangewend en bleven eindeloos lang door blaffen. Ik kon niet zo goed tegen deze herrie.

Yorkshire terrier Betsie

Betsie had nog een probleem, het was een vriendelijk hondje, maar ze kon als ze opgewonden was haar plas niet zo goed ophouden. Daarom plaste ze wel vaak als ze bij je op schoot zat, of ze plaste in de stoel waarin ze zat. Hierdoor heb ik nog eens een keer ruzie met mijn moeder gehad, omdat ik niet in een stoel wou gaan zitten die net door terriër Betsie was nat geplast. Ze kon niet begrijpen dat ik dat niet wilde: “alsof jij zo netjes bent”. Betsie heeft nog lang geleefd en is redelijk oud geworden en is pas gestorven na de dood van mijn moeder.

Toen we thuis in Amsterdam dus al twee honden hadden, vond mijn moeder het nog niet genoeg en ze wou een kat erbij. Het werd een echte raskat, een Burmees. Het jonge diertje was blauw grijs van kleur en heel mager. Zo mager zou ze ook blijven, dat hoort bij dit ras. De kat had een stamboom en had de officiële naam “Li – Ku – Ma – Lu”, maar we noemden haar Lotje. Deze kat is heel oud geworden en heeft zowel mijn vader en moeder overleefd. Na de dood van mijn beide

ouders kwam de zorg voor de kat bij mij terecht, later daarover meer. Een eigenschap van Burmeze katten is dat ze heel aanhankelijk zijn, veel meer dan een Hollandse kat. Dus Lotje kwam altijd bij me zitten als ik weer eens een weekend in Amsterdam was, na twee weken op mijn studentenkamer in Enschede geweest te zijn. Ze wilden steeds maar gekrabbeld worden en kroop dan spinnend tegen je aan. Soms werd dat mij ook wel eens te veel en zette Lotje dan maar op de grond.

Behalve die honden, een kat, een parkiet hebben ik nog een aantal jaren een tropische aquarium gehad. Het was een hobby die na een paar jaar weer vanzelf overging. In de beginjaren was het best wel een mooi aquarium dat in de woonkamer stond. Ik bestudeerde boeken over de vissen die ik had en kon alle Latijnse namen van de vissen uit het hoofd. Na verloop van tijd werd de tijd die ik aan het onderhoud besteedde steeds minder en toen is die aquariumhobby vanzelf opgehouden. Maar toch als ik ergens op de wereld bij een dierentuin kom, ga ik als eerste naar het aquarium en kijk naar het leven van al die kleurige vissen in hun eigen geïsoleerde en kunstmatige wereld.

Kat Lotje geschilderd door mijn vader

Caravan

Het was zo ongeveer in de periode dat ik op de ETS zat en nog geen twintig jaar oud was, dat mijn ouders opeens een caravan wilde hebben. Niet om er mee rond te rijden, dat kon niet want we hadden geen auto, maar een sta-caravan op een gehuurd stukje grond. Heel spontaan kochten ze opeens een caravan, een kleintje van drie en een halve meter lang, tweede hands bij een wat duistere handelaar. Van een plek op een recreatiecamping met sta-plaatsen was nog geen sprake. De verkoper bracht de camping naar een willekeurige doorgangscamping en dat was het dan. De huurprijs per dag voor die plek was aanzienlijk en op jaarbasis onbetaalbaar. Mijn ouders hadden wat dom gehandeld. In allerijl moest er een definitieve plaats gezocht worden waar de kleine caravan zou kunnen staan. Na een intensieve zoektocht van mijn vader en mij, we reisden per trein en bus langs de campings, kwamen we uit in Noordwijkerhout. Er werd een auto met chauffeur gehuurd die de kleine caravan naar de gehuurde plek op die camping in Noordwijkerhout sleepte. Het was een nog nieuwe camping en het veld was zeker honderd vierkante meter groot. Onze caravan leek een vlo op dat grote veld, waarbij de burens grote caravans hadden die net op het veld pasten. Een aantal zomers hebben mijn ouders daar in Noordwijkerhout doorgebracht. Ik was er dan ook, want ik kon, of mocht niet alleen in Amsterdam blijven. Er lag een mooi bos tussen Noordwijkerhout en het strand en van dat bos kende ik ondertussen ieder pad. Mijn vader ging nog wel eens wandelen, maar mijn moeder wilde niet van het campingterrein af. Ze is een keer mee gaan wandelen naar het bos maar wilde binnen een kwartier al weer terug. Ze had niet alleen in Amsterdam last van straatangst maar ook in Noordwijkerhout. Ik verveelde mij daar heel erg en zocht naar een tijdsbesteding terwijl ik daar noodgedwongen zat. In het gebied rondom Noordwijkerhout worden bloembollen geteeld en ik zag dat er veel bollenboeren waren. In de oogsttijd van de bollen waren er vakantiewerkers voor het pellen van de bollen. Ik besloot bij de dichtstbijzijnde bollenboer te gaan solliciteren. Net terwijl ik sta te praten met die bollenboer op het erf van zijn bedrijf, komt toevallig mijn vader op vijftig meter afstand voorbij. Die boer zei gelijk: "is dat misschien je vader". Dat geeft aan dat mijn vader en ik sterk op elkaar lijken.

Ik heb het maar een dag gedaan, dat bollen pellen. Het was veel moeilijker dan ik dacht en het gaat heel langzaam als je pas begint. Die eerste dag lukte het om slechts een kistje vol te krijgen, terwijl de ervaren collega scholieren om mij heen veel sneller waren en tien kistjes op een dag vulden. Je werd aan het eind van de dag dus betaald per gevuld kistje. Na een dag bollen pellen en het magere loon opstrijken heb ik het verder voor gezien gehouden en ben de verdere dagen maar gaan wandelen en hardlopen in het bos.

In de periode dat we die caravan in Noordwijkerhout hadden ging het niet zo goed met de relatie tussen mijn ouders. De kleine tweede hands caravan van drie en een halve meter was ondertussen verruild voor een nieuw gekocht exemplaar van bijna zes meter lang. Maar dat bracht geen verbetering in mijn ouders' relatie, alleen maar geldzorgen over de afbetaling van die caravan.

In Amsterdam hadden mijn ouders 's avonds vaak ruzie en dan meestal als mijn moeder overdag al te veel gedronken had. Ik kon dat allemaal horen vanuit mijn kamer op de tweede etage. Het was op een avond dat ik al in bed lag dat er beneden weer veel kabaal en geschreeuw was, maar dit keer was het erger. Mijn vader had een fiets en die stond altijd in de gang, boven op de eerste etage. Voor de duidelijkheid, de begane grond was een bejaardenwoning, daar woonden andere mensen. We hadden een eigen opgang beneden en een eigen trap naar de eerste etage waar we woonden. Op die avond was mijn moeder om de een of andere reden zo kwaad dat ze mijn vaders fiets gepakt heeft en die drie meter omlaag gegooid heeft, die fiets denderde via de trap naar beneden tot aan de voordeur. Dat geeft flink kabaal en flinke schade aan de fiets. Ik ben gewoon in bed blijven liggen en heb er niet op gereageerd en er later nooit over gesproken. Ze hebben de volgende dag ook geen verklaring gegeven waarom vaders fiets opeens verbogen wielen had. Deze gebeurtenis is kenmerkend voor de sfeer in huis in die tijd.

In de daarop volgende zomer gingen we weer naar de caravan in Noordwijkerhout en daar kwam er een verbetering in de relatie tussen mijn ouders. De caravan was niet zo groot, iets van zes meter. Ik sliep in het voorste gedeelte waar een bedje was en mijn ouders sliepen in het achterste gedeelte wat ook de woonkamer was, daar moesten dan de zitbanken omgeklapt worden tot bedden. Het was eigenlijk maar één ruimte, maar mijn moeder had mijn slaapgedeelte afgescheiden met een zelf gemaakte dun gordijntje. Ik herinner mij een avond in het bijzonder, waarop ik al naar bed was en achter mijn gordijntje lag en sliep, of deed alsof ik sliep. Mijn ouders hoorde ik fluisterende toon spreken. Aan de toon bemerkte ik een verlangen van mijn moeder en een toenadering van mijn vader. Ik hoorde wat gehijg en wat gekreun en ik begreep dat mijn ouders HET aan het doen waren. Misschien wel na lange tijd het niet gedaan te hebben. Ik hoorde mijn moeder zuchten: "ja kom maar, ga maar door". Ik hield mij slapende achter mijn gordijn. Vanaf die avond ging het opeens veel beter in de relatie tussen mij ouders en waren er minder ruzies.

Na verloop van tijd hebben ze die caravan in Noordwijkerhout weer verkocht en daarna een veel grotere caravan gekocht die gestald werd op een recreatiecamping vlakbij Putten, maar dat is weer een ander hoofdstuk.